МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет податкової справи, обліку та аудиту
Кафедра обліку та аудиту

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: «КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПРОДУКЦІЮ (ПОСЛУГИ) ПІДПРИЄМСТВА»

Здобувача вищої освіти другого (магістерського) рівня
ІІ курсу, групи ОМА-23-1 ,
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітня програма «Державний аудит; судово-економічна експертиза у фінансових розслідуваннях»

А. Краснюк Краснюк А. А.
підпис здобувача вищої освіти

Науковий керівник _____ Міщенко Т. М.,
підпис к.е.н., доцент

Гарант освітньо-професійної програми _____ Лісовий А.В.,
підпис д.е.н., професор

Допущено до захисту рішенням кафедри
протокол від «28» 01 2025 № 2

Завідувач кафедри _____ Лісовий А.В.,
підпис д.е.н., професор

Ірпінь – 2025

Реєстрація № 4 · 28.01 2025
(дата) (підпис відповідальної особи)

Результати перевірки до захисту
(до захисту; на доопрацювання) (дата) (підпис)

Результат захисту 60/3/0 06.02.2025
(оцінка) (дата) (підпис)

Голова комісії: Лавренкова У. М.
(підпис) (ініціали, ПІБ)

Члени комісії:

(підпис) Лісовий А.В.
(ініціали, ПІБ)

(підпис) Панасюк О.В.
(ініціали, ПІБ)

(підпис) Савченко А.М.
(ініціали, ПІБ)

БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Об'єкти контролю	Діапазон оцінки в балах	Фактична кількість балів	Примітки	Дата, ПІБ
ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ НАУКОВИМ КЕРІВНИКОМ				
1. Зміст роботи (наукова і практична значимість роботи, її наукова новизна, глибина дослідження, здатність екстраполяції теоретичних висновків до практичних ситуацій, наявність сильних і слабких сторін, логічність та послідовність викладення матеріалу тощо)	від 0 до 30	15		
2. Рівень підготовки здобувача (володіння професійною термінологією, вміння здійснювати аналіз, приймати рішення, вносити пропозиції тощо)	від 0 до 10	7		
3. Ставлення здобувача до виконуваної роботи (дотримання календарного плану, урахування пропозиційі зауважень наукового керівника, оформлення роботи тощо)	від 0 до 10	3		
РАЗОМ БАЛІВ	**від 0 до 50**	25		
ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ КОМІСІЄЮ ПО ЗАХИСТУ				
1. Доповідь	від 0 до 15	15		
2. Роздатковий матеріал	від 0 до 5	5		
3. Знання теоретичного та практичного матеріалу, вміння відповідати на запитання	від 0 до 30	15		
РАЗОМ БАЛІВ	**від 0 до 50**	35		
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ	**від 0 до 100**	60		

ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКАЛИ ТА ШКАЛИ

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою	Дата	П.І.П.: голови, членів комісії, секретаря, (підпис)
60	D	3/задовільно	06.02	Лавринова І.М. Лисовий І.В. Панасюкович Савченко А.М.

Правила переведення оцінок до національної шкали та шкали ЕКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
80-89	B	4 (добре)
70-79	C	
60-69	Д	3 (задовільно)
50-59	E	
35-49	ЄХ	2 (незадовільно)

АНОТАЦІЯ
«КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПРОДУКЦІЮ (ПОСЛУГИ) ПІДПРИЄМСТВА»

Мета роботи полягає в узагальненні теоретико-методичних основ контрою та аналізу безготівкових розрахунків за продукцію (послуги) та надання пропозицій щодо їх удосконалення.

Завданнями роботи є дослідити сутність і види безготівкових розрахунків, що використовуються на підприємствах; розглянути нормативно-правове регулювання безготівкових розрахунків в Україні; висвітлити практичні аспекти контролю та аналізу безготівкових розрахунків на прикладі ТОВ «Нова Пошта»; провести аналіз безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта»; дослідити організацію контролю безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта»; запропонувати напрями вдосконалення контролю та аналізу безготівкових розрахунків із урахуванням особливостей функціонування ТОВ «Нова Пошта».

Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні аспекти контролю і аналізу безготівкових розрахунків за продукцію (послуги) ТОВ «Нова Пошта».

Об'єктом дослідження є процес контролю та аналізу безготівкових розрахунків за продукцію (послуги) підприємства.

Базою дослідження виступає ТОВ «Нова Пошта».

За результатами дослідження сформульовані рекомендації щодо удосконалення контролю та аналізу безготівкових розрахунків безготівкових розрахунків за продукцію (послуги) на підприємстві.

Одержані результати можуть бути використані для оптимізації процесів контролю безготівкових розрахунків з метою зменшення ризиків помилок і шахрайства; розробки внутрішніх регламентів і процедур щодо контролю за безготівковими операціями та створення умов для підвищення прозорості розрахункових операцій.

Дипломна робота містить 42 сторінок, 8 таблиць, 4 рисунків, список використаних джерел з 36 , 2 додатки.

Ключові слова: безготівкові розрахунки, контроль, аналіз, підприємство.

Рік виконання дипломної роботи 2023-2024.

Рік захисту роботи 2025.

ANNOTATION

"CONTROL AND ANALYSIS OF CASHLESS PAYMENTS FOR PRODUCTS (SERVICES) OF THE ENTERPRISE"

The purpose of the work is to summarize the theoretical and methodological foundations of control and analysis of cashless payments for products (services) and to provide recommendations for their improvement.

The tasks of the work are to investigate the essence and types of cashless payments used by enterprises; to review the regulatory and legal framework for cashless payments in Ukraine; to highlight practical aspects of control and analysis of cashless payments using the example of Nova Poshta LLC; to conduct an analysis of cashless payments at Nova Poshta LLC; to study the organization of control over cashless payments at Nova Poshta LLC; and to propose directions for improving the control and analysis of cashless payments, taking into account the specific features of Nova Poshta LLC.

The subject of the research is the theoretical, methodological, and practical aspects of control and analysis of cashless payments for products (services) of Nova Poshta LLC.

The object of the research is the process of control and analysis of cashless payments for products (services) of the enterprise.

The research base is Nova Poshta LLC.

Based on the results of the research, recommendations have been formulated to improve the control and analysis of cashless payments for products (services) at the enterprise. The obtained results can be used for optimizing the processes of cashless payment control to reduce the risks of errors and fraud; developing internal regulations and procedures for controlling cashless operations; and creating conditions for increasing the transparency of payment operations.

The diploma work contains 42 pages, 8 tables, 4 figures, a list of 36 references, and 2 appendices.

Keywords: cashless payments, control, analysis, enterprise.

Year of diploma project completion: 2023–2024.

Year of project defense: 2025.

ЗМІСТ

ВСТУП 5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПРОДУКЦІЮ (ПОСЛУГИ) ПІДПРИЄМСТВА 7
1.1 Сутність та види безготівкових розрахунків за продукцію (послуги) підприємства 7
1.2 Нормативно-правове регулювання безготівкових розрахунків в Україні 13
1.3. Основні економічні показники діяльності ТОВ «Нова Пошта» та характеристика її безготівкових розрахунків 18
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИКА КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПРОДУКЦІЮ (ПОСЛУГИ) НА ПРИКЛАДІ ТОВ «Нова Пошта» 25
2.1 Контроль безготівкових розрахунків за продукцію (послуги) підприємства 25
2.2 Аналіз безготівкових розрахунків за продукцію (послуги) підприємства 29
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПРОДУКЦІЮ (ПОСЛУГИ) НА ПРИКЛАДІ ТОВ «Нова Пошта» 34
ВИСНОВКИ 37
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 39
ДОДАТКИ 44

ВСТУП

Розвиток сучасних інформаційних технологій та електронних платіжних систем привів до значного поширення безготівкових розрахунків як основного способу здійснення фінансових операцій на підприємствах. У сучасних умовах економічної діяльності, коли швидкість, безпека та точність розрахунків є ключовими факторами успішного функціонування підприємства, контроль і аналіз безготівкових розрахунків набувають особливого значення.

Актуальність дослідження даної теми зумовлена важливістю оптимізації фінансових процесів підприємства, мінімізації ризиків у розрахунках та забезпечення їх прозорості. Безготівкові розрахунки виступають невід'ємною складовою облікової політики підприємств та є ефективним інструментом управління фінансовими потоками. Зокрема, впровадження інновацій у цій сфері дозволяє підвищити конкурентоспроможність, забезпечити належний рівень обслуговування клієнтів і знизити витрати.

Метою роботи є узагальнення теоретико-методичних основ контрою та аналізу безготівкових розрахунків за продукцію (послуги) та надання пропозицій щодо їх удосконалення.

Для досягнення поставленої мети визначено такі основні ***завдання:***

– дослідити сутність і види безготівкових розрахунків, що використовуються на підприємствах.

– розглянути нормативно-правове регулювання безготівкових розрахунків в Україні.

– висвітлити практичні аспекти контролю та аналізу безготівкових розрахунків на прикладі ТОВ «Нова Пошта».

– провести аналіз безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта».

– дослідити організацію контролю безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта».

– запропонувати напрями вдосконалення контролю та аналізу безготівкових розрахунків із урахуванням особливостей функціонування ТОВ «Нова Пошта».

Об'єктом дослідження є процес контролю та аналізу безготівкових розрахунків за продукцію (послуги) підприємства.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні аспекти контролю і аналізу безготівкових розрахунків за продукцію (послуги) ТОВ «Нова Пошта».

У ході дослідження використано такі наукові ***методи:*** аналіз і синтез для вивчення теоретичних основ безготівкових розрахунків, економіко-статистичний метод для оцінки їх ефективності, методи порівняння та узагальнення для аналізу проблем і пошуку шляхів вдосконалення, а також графічний метод для візуалізації результатів дослідження.

Джерелами інформації. Джерелами інформації є законодавчі та нормативні акти України, економічні огляди, монографії та науково-аналітичні статті вітчизняних та зарубіжних авторів, дані первинного, аналітичного та синтетичного обліку, форми звітності за темою кваліфікаційної роботи.

Базою дослідження є ТОВ «Нова Пошта» – одна з найбільших і найвідоміших компаній в Україні, яка надає послуги експрес-доставки. Заснована в 2001 році, компанія спеціалізується на доставці посилок, документів і вантажів по всій Україні та за кордон.

Наукова новизна результатів кваліфікаційної роботи полягає в узагальненні теоретичних та методичних засад контролю та аналізу безготівкових розрахунків за продукцію (послуги) підприємства та обґрунтуванні основних напрямів їх удосконалення

Практичні значущість результатів кваліфікаційної роботи полягає у можливості використання окремих її положень для удосконалення контролю та аналізу безготівкових розрахунків за продукцію (послуги) підприємства

Структура роботи включає вступ, три розділи, висновки. Список використаних джерел налічує 36 найменувань. Робота містить 8 таблиць, 4 рисунків, 2 додатки.

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПРОДУКЦІЮ (ПОСЛУГИ) ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Сутність та види безготівкових розрахунків за продукцію (послуги) підприємства

Безготівкові розрахунки є основною формою розрахунків у сучасній економіці. Вони передбачають здійснення фінансових операцій без використання готівки, за допомогою різноманітних платіжних інструментів, таких як банківські перекази, чеки, платіжні картки, електронні гроші та інші платіжні засоби. На підприємствах безготівкові розрахунки використовуються для розрахунків з контрагентами, постачальниками, державними органами, а також для виконання внутрішніх фінансових операцій між підрозділами підприємства. Безготівкові розрахунки дозволяють підприємствам значно знизити ризики, пов’язані з використанням готівки, спростити облік фінансових операцій та підвищити ефективність управління грошовими потоками.

Сутність безготівкових розрахунків на підприємстві полягає в тому, що вони здійснюються через банківські установи або інші фінансові організації, які забезпечують перерахування коштів з рахунку платника на рахунок отримувача.

Такий тип розрахунків є зручним, оскільки не потребує фізичної передачі грошей, а також забезпечує швидкість і безпеку операцій, зменшуючи ймовірність помилок та зловживань. Безготівкові розрахунки мають важливу роль у забезпеченні фінансової стабільності підприємства, оскільки дозволяють чітко контролювати рух грошових коштів, уникати надмірного обігу готівки і сприяють дотриманню законодавства щодо податкових зобов'язань та фінансової прозорості.

Одним із ключових факторів, який допоміг зберегти економічну стабільність в Україні, стало підтримання системи безготівкових платежів. Проте ця інфраструктура потребує подальшого розвитку та модернізації,

особливо в умовах війни, коли національні системи випробовуються на міцність. У перші дні військових дій спостерігалася критична нестача готівки через підвищений попит, викликаний панікою серед населення. Проте безготівкові платежі відіграли вирішальну роль у стабілізації ситуації завдяки ефективній підтримці з боку Національного банку і комерційних банків, які забезпечили безперервність електронних трансакцій [19].

Національний банк активно сприяє переходу економіки на безготівкові розрахунки, що дозволяє державі ефективніше контролювати фінансові потоки та відслідковувати використання коштів. Сучасна система безготівкових платежів в країні надає підприємствам можливість обирати різні форми та методи розрахунків згідно з банківськими регуляціями і договорами між сторонами, а також через міжбанківські угоди [19].

Компанії переводять кошти між банківськими рахунками, в той час як фізичні особи використовують платіжні картки для оплати товарів у магазинах, комунальних послуг, а також для переказів між картками або на депозитні рахунки. Ефективний вибір безготівкових методів розрахунків вимагає від компаній глибокого аналізу їхньої економічної діяльності, планування, своєчасного залучення коштів для підтримки неперервності виробничих процесів, а також ефективної мобілізації та використання фінансових ресурсів.

Таблиця 1.1

Визначення поняття "безготівкові розрахунки" від різних авторів

Автор	Визначення
Бруханський Р.Ф.	Безготівкові розрахунки — це тип грошових обігів, який здійснюється через банки без фізичного використання готівки, шляхом переказу суми з одного рахунку на інший або компенсації зобов'язань між організаціями.
Асмолова Т.В.	Безготівкові розрахунки — це перекази між особами, здійснювані через банки без участі готівки, де кошти перераховуються з рахунку відправника на рахунок одержувача.
Бондаренко О.М.	Безготівкові розрахунки — це метод грошового обігу, при якому кошти переказуються електронно з рахунку платника на рахунок одержувача, уникаючи готівки.

Назаренко І.М.	Безготівкові розрахунки включають переказ коштів між рахунками або компенсацію взаємних зобов'язань без участі готівки.
Макаренко А.П.	Безготівкові розрахунки відбуваються через списання коштів з банківського рахунку платника і їх зарахування на рахунок одержувача.
Пиріг С.О.	Безготівкові розрахунки — це метод організації фінансових відносин між учасниками економіки, який здійснюється шляхом електронних переказів коштів між поточними рахунками без готівки.

Джерело: [14, 15, 16, 23, 27]

На нашу думку, безготівковий розрахунок можна визначити як метод погашення фінансових зобов'язань без застосування фізичної готівки. Такий підхід базується на розумінні двох ключових аспектів: слово "безготівковий" підкреслює відсутність готівки, а "розрахунки" означають процес виконання грошових обов'язків. Таким чином, безготівковий розрахунок можна описати як метод виконання платежів через банківську систему без використання готівки.

Хоча більшість бізнес-операцій в Україні проводиться без використання готівки, країна досі зберігає велику частку готівкових коштів у своїй економіці. Розвиток платіжних систем сприяв зростанню електронної комерції на світовому ринку, однак водночас зробив розрахунки за допомогою кредитних карток менш безпечними та повільнішими. Це призвело до критичної потреби в Україні мати надійну систему для онлайн-розрахунків. В результаті з'явилася нова категорія фінансових інструментів – електронні гроші, які обслуговуються через спеціалізовані платіжні системи.

Платіжна система в цьому контексті виступає як сервіс, що дозволяє споживачам використовувати Інтернет та номери своїх банківських карток для покупки товарів, оплати послуг і виконання інших фінансових транзакцій [22]. Переваги безготівкових розрахунків можуть бути наглядно показані на рисунку 1.1.

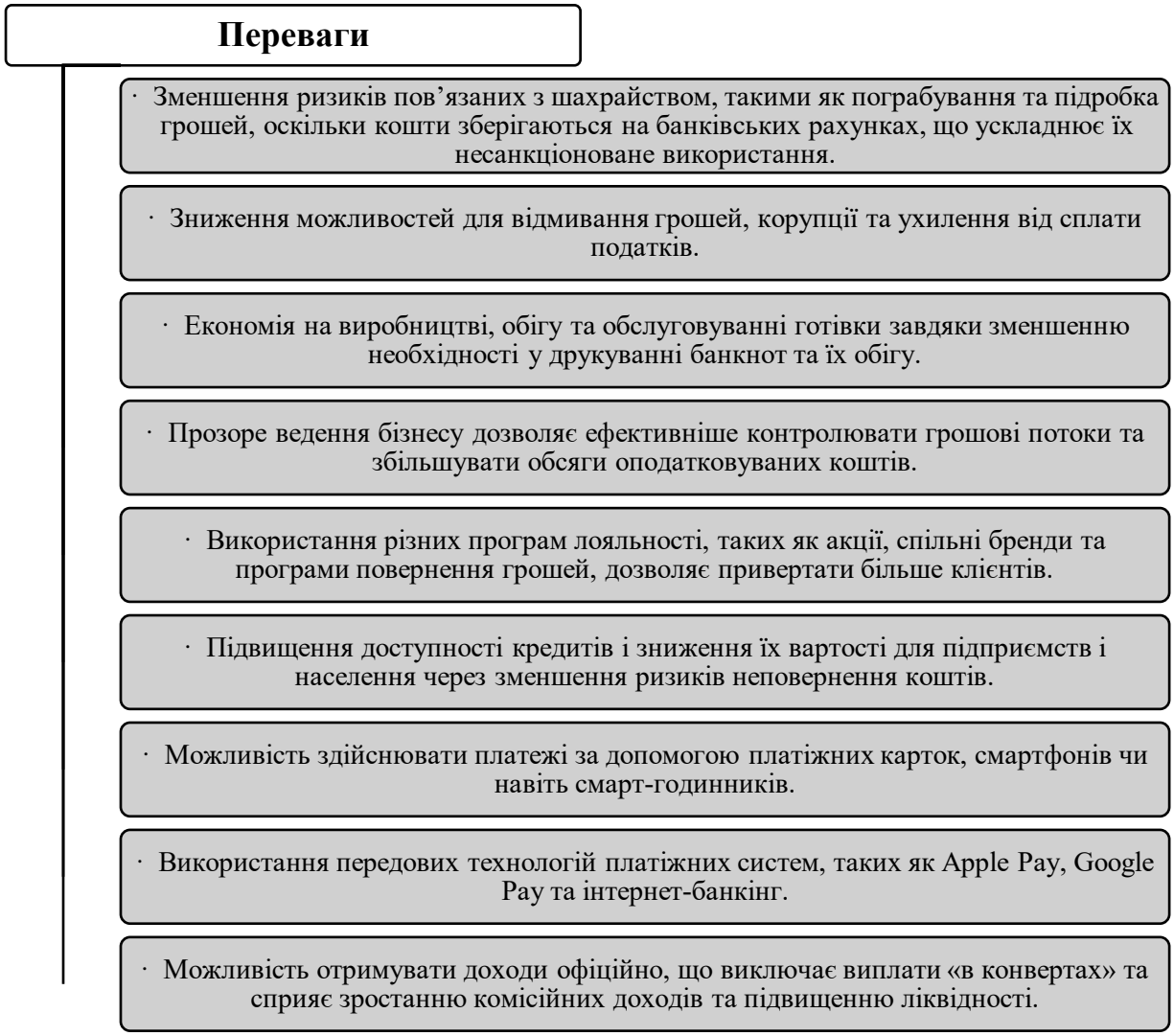

Рис. 1.1 Переваги безготівкових розрахунків

Джерело: [22]

Особливості безготівкових розрахункових операцій та необхідність їх організації для підтримки економіки країни вимагають створення ефективної системи, що працює в умовах ринкової економіки. Система безготівкових розрахунків має бути структурована згідно з вимогами чинного законодавства.

Ключові компоненти системи включають [22]:

– Принципи організації: це охоплює забезпеченість і своєчасність платежів, свободу вибору форм безготівкових розрахунків, та виконання платежів через банківські рахунки.

– Форми розрахунків: різноманітні методи та підходи до виконання платежів.

– Методи платежу: специфічні способи виконання транзакцій.

– Вимоги до організації безготівкових розрахунків: правила та норми, що забезпечують правильне функціонування системи.

Також важливий тісний зв'язок між цими принципами, на який звертає увагу Н.В. Назарова, вважаючи їх основними конструктивними елементами системи безготівкових розрахунків. Порядок виконання розрахунків є критичним для ефективності системи, і всім організаціям та підприємствам слід дотримуватися платіжної дисципліни, що передбачає своєчасне виконання грошових зобов'язань [24].

Регулювання потоку платежів, особливо в складних умовах, є значущою частиною монетарної політики. Важливо, щоб організація безготівкових платежів була підкріплена відповідними правовими нормами, які регламентують функціонування банківської системи в цій сфері.

У сучасній економіці широко застосовуються різноманітні форми безготівкових розрахунків, серед яких найбільш популярні показані на рисунку 1.2

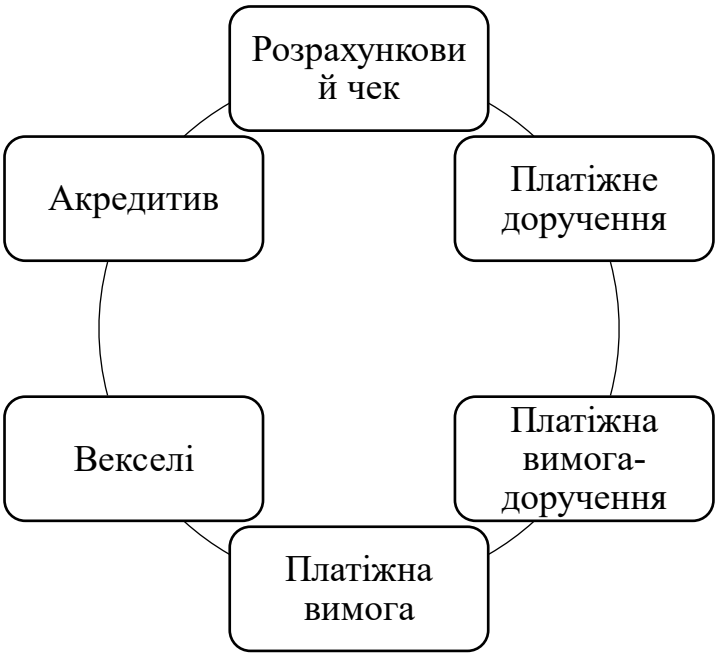

Рис. 1.2 Форми безготівкових розрахунків

Джерело: [24]

Основними у фінансових операціях є платіжні доручення, які використовують для оплати товарів та послуг. Цей метод є простим, зручним і дозволяє швидко здійснювати платежі, проте не гарантує проведення оплати постачальнику без попереднього акцепту від банку.

Векселі мають важливе значення у вирішенні питань заборгованості, особливо коли мова йде про прострочені платежі або закриття боргів через компенсацію заборгованостей. Вони також активно використовуються в міжнародних фінансових операціях, вимагаючи ефективного механізму обігу на основі міжнародного права [17].

Платіжні вимоги, що набули широкого розповсюдження, сприяють установленню договірної дисципліни, але потребують покращення в частині швидкості документообігу та відповідальності платників.

Найбезпечнішою формою розрахунків вважається акредитив. Він надає високі гарантії оплати для постачальника, але змушує покупця нести додаткові витрати на його відкриття та резервування коштів до моменту реальної оплати, що може становити навантаження для покупця.

Вибір форми безготівкових розрахунків має важливе значення для забезпечення точності фінансової оцінки діяльності підприємства, а також для своєчасного надходження коштів та точного виконання планів формування фінансових фондів. Безготівкові розрахунки можна класифікувати на основі кількох критеріїв, що дозволяє гнучко підходити до управління фінансовими потоками. Класифікація безготівкових розрахунків показано в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2

Класифікація безготівкових розрахунків

Категорія	Підкатегорії
Види господарських операцій	Товарні операції, некомерційні операції
Місцезнаходження банків	Міжнародні банки, місцеві банки
Факт здійснення оплати	Попередня оплата, оплата після реалізації
Джерела походження коштів	Кредити, власні кошти, кошти клієнта

Умови оплати угоди	Акцептні, безакцептні

Джерело: [17]

Забезпечення розвитку безготівкових розрахунків в Україні потребує вдосконалення нормативної бази, зокрема необхідно усунути протиріччя та неточності у діючих законах і нормативних документах, щоб правова база не суперечила сама собі та забезпечувала послідовне і ефективне регулювання фінансових операцій.

Розвиток ефективної системи безготівкових розрахунків є ключовим для оновлення організаційно-правового поля та законодавчих норм, які б управляли грошовими потоками та сприяли б їхній оперативності.

Українська економіка, перебуваючи на етапі розвитку, вимагає особливої уваги до фінансових відносин між бізнес-суб'єктами. Створення міцної бази для безготівкових операцій та визначення ключових напрямків їх поліпшення, розвитку та адаптації до сучасних умов стане фундаментом для подальшого прогресу.

Система безготівкових розрахунків є невід'ємною частиною національної грошової системи України. Нормалізація такої системи дозволить інтегруватися у ринкове середовище та сприятиме стабілізації ринкових відносин між господарюючими суб'єктами. Важливо врахувати ключові відмінності в організації безготівкових розрахунків, принципи їх організації, типи розрахункових документів, форми платежів, а також сучасні методи контролю за цими процесами.

Контроль за безготівковими розрахунками відіграє значущу роль у забезпеченні господарського обігу, законності фінансових операцій, належному документуванні та своєчасності платежів.

1.2 Нормативно-правове регулювання безготівкових розрахунків в Україні

У сучасних умовах уявити діяльність підприємства без грошових розрахунків дуже складно. Для компаній, що ведуть фінансово-господарську діяльність, важливим аспектом є контроль за безперервним рухом фінансових коштів, що є вирішальним для їх успішного розвитку. Адекватне керування фінансовими потоками сприяє досягненню короткострокових фінансових цілей, забезпеченню платоспроможності, фінансової стабільності та рівноваги. Однією з основних викликів для вітчизняних компаній є дефіцит коштів для виконання поточних обов'язків через обмежений обсяг залучених ресурсів або їх недоцільне використання [18]. Грошові потоки є критичною складовою діяльності будь-якої компанії, що мотивує дослідників до подальшого вивчення та підвищення їх управлінської ефективності.

Регулювання бухгалтерського обліку у країнах, які активно входять у міжнародні відносини, здійснюється відповідно до національних законів, які відповідають або узгоджені з міжнародними стандартами. В Україні система регулювання бухгалтерського обліку є більш складною і включає декілька рівнів: спочатку це закони, далі підзаконні акти, національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку та Міжнародні стандарти фінансової звітності, а згодом внутрішні документи підприємств. Головний нормативно-правовий акт, що регулює бухгалтерський облік в Україні - це Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" [3].

Діяльність компаній, спрямована на отримання різноманітних переваг, безпосередньо пов’язана з виконанням фінансових операцій, як у формі готівкових, так і безготівкових розрахунків. Тому регуляторне управління фінансами компаній є нерозривно зв'язаним з банківською системою. Головною інституцією, яка регулює банківську систему та циркуляцію грошей в Україні, є Національний банк України (НБУ). Його діяльність визначається Законом України «Про Національний банк України» [11], який наділяє НБУ статусом спеціалізованого центрального управлінського органу з визначеними юридичним статусом, завданнями, функціями, повноваженнями та організаційними принципами, що ґрунтуються на Конституції України, цьому

законі та інших нормативних актах. Операційна діяльність підприємств також відповідає вимогам Податкового кодексу України (ПКУ) [2] та Господарського кодексу України (ГКУ) [1]. ПКУ регламентує податкові відносини, визначає перелік податків та зборів, способи їх обчислення та сплати, а також встановлює права та обов'язки платників податків, повноваження податкових органів та відповідальність за порушення податкових правил. ГКУ визначає основні принципи господарювання в Україні та регулює відносини між економічними суб'єктами та іншими учасниками бізнес-транзакцій.

Банківська виписка є основним документом, що демонструє рух коштів на поточному рахунку компанії. Цей документ служить для аналітичного обліку фінансових операцій та одночасно стає основою для записів у бухгалтерському обліку, виконуючи роль особового рахунку компанії. Кожен фінансовий інститут може мати свою унікальну форму виписки, яка залежить від використовуваних ним інформаційних систем. Тому бухгалтерам необхідно вміти точно тлумачити реквізити та суми, вказані в цьому документі. Безготівкові розрахунки сприяють розвитку бізнесу кожного учасника ринку, дозволяючи компаніям ефективно проводити економічну діяльність, підвищувати свою платоспроможність і фінансову стабільність, а також підвищувати загальну ефективність господарювання [26]. Проведення безготівкових операцій зменшує потребу у готівці, допомагає концентрувати вільні ресурси для інвестицій, забезпечує їх збереження та раціональне використання.

Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні [5] в національній валюті, розроблена на основі різних законодавчих та нормативних актів, встановлює загальні правила, форми та стандарти цих розрахунків для юридичних та фізичних осіб. Вона має на меті забезпечити ефективне та безпечне здійснення безготівкових розрахунків, які є основною формою фінансових операцій на сучасному етапі розвитку економіки України. Інструкція охоплює всі аспекти процесу безготівкових розрахунків - від оформлення платіжних документів до виконання та контролю за їх реалізацією.

Регулювання безготівкових розрахунків включає не тільки ведення обліку руху коштів, але й встановлює чіткі вимоги до структури цих розрахунків, що забезпечує їх відповідність вимогам інструкцій, нормативно-правових актів та загальноприйнятим міжнародним стандартам. Це дозволяє забезпечити прозорість, правову визначеність і довіру до фінансової системи країни. Крім того, інструкція визначає порядок формування, подачі та обробки платіжних доручень, що дає змогу уникнути помилок та зловживань при здійсненні розрахунків.

Важливим аспектом є визначення умов і правил списання коштів з рахунків клієнтів, що має відбуватися згідно з їх власними дорученнями або за вимогою, у випадках, передбачених законодавством. Зокрема, такі випадки можуть включати сплату податків, штрафів, судових витрат або виконання інших зобов'язань, які мають законодавчо встановлений характер.

Інструкція є обов'язковою для всіх учасників безготівкових розрахунків, включаючи банки, фінансові установи, підприємства та фізичних осіб. Вона визначає порядок здійснення розрахункових операцій і надає інструкції щодо правильного виконання платіжних транзакцій, що в свою чергу сприяє збереженню стабільності фінансової системи України. Враховуючи глобалізацію економіки, інструкція також повинна відповідати міжнародним вимогам та забезпечувати адаптацію української фінансової системи до світових стандартів у галузі безготівкових розрахунків. Характеристика нормативної бази операцій з безготівковими коштами показано в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Характеристика нормативної бази операцій з безготівковими коштами

Назва нормативного документа	Характеристика	Вплив на організацію обліку
Закон України "Про платіжні системи та переказ коштів"	Регулює застосування платіжних систем для переказів між особами	Зобов'язує до точного відображення переказів у банківських системах, забезпечуючи законність та прозорість фінансових операцій

Постанова НБУ "Про безготівкові розрахунки"	Встановлює критерії для безготівкових розрахунків в Україні	Визначає стандарти та порядок безготівкових операцій, що сприяє точному їх відображенню в обліку
Податковий кодекс України	Встановлює правила для оподаткування безготівкових транзакцій	Впливає на порядок нарахування та сплати податків, а також на ведення податкової звітності
Закон України "Про електронну комерцію"	Регулює проведення електронних платежів, включаючи використання електронних грошей	Визначає вимоги до документації та відображення електронних операцій в обліку
Інструкція НБУ "Про міжбанківські перекази"	Встановлює порядок міжбанківських переказів через СЕП	Гарантує точність обліку платежів між банками та контрагентами
Положення НБУ № 705 "Про електронні гроші"	Регулює використання електронних грошей	Встановлює процедури для реєстрації та обліку електронних грошей в обліку
Закон України "Про захист прав споживачів"	Охоплює права в контексті безготівкових операцій	Забезпечує відповідність обліку правам споживачів і прозорості операцій
Закон України "Про фінансовий моніторинг"	Спрямований на запобігання відмиванню грошей через безготівкові розрахунки	Вимагає відслідковування підозрілих транзакцій та дотримання фінансової прозорості
Постанова НБУ № 43 "Про безготівкові розрахунки в іноземній валюті"	Регулює розрахунки в іноземній валюті на території України	Гарантує правильний облік валютних операцій
Закон України "Про обіг електронних грошей"	Встановлює правила випуску та використання електронних грошей	Впливає на облік електронних грошей та забезпечує точність фінансової звітності

Джерело: [4, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 19, 21]

Положення про ведення касових операцій у національній валюті України, розроблене згідно із Законом України «Про Національний банк України», є критично важливим для регулювання обліку грошових коштів [11]. Цей документ встановлює методику ведення касових операцій для юридичних осіб (крім банків), відокремлених підрозділів без урахування організаційно-правової форми чи форми власності, органів державної влади та місцевого самоврядування, що займаються виробництвом, продажем, купівлею товарів чи

іншою господарською діяльністю, а також для фізичних осіб, що провадять підприємницьку діяльність.

Нормативно-правове регулювання відіграє вирішальну роль у забезпеченні точності та прозорості обліку грошових транзакцій. Воно визначає основні стандарти, принципи та процедури, яких мають дотримуватися підприємства для забезпечення точності облікових записів та відповідності фінансової звітності. Нормативні акти встановлюють вимоги до обліку грошових коштів, що включає точність та своєчасність відображення операцій, ведення відповідних облікових рахунків, а також складання фінансових звітів [25]. Ці правила охоплюють облік касових та банківських операцій, ідентифікацію та облік руху коштів у різних валютних одиницях. Контроль за дотриманням встановлених стандартів здійснюється через внутрішній та зовнішній аудит, що є важливим для запобігання фінансовим помилкам та шахрайству та забезпечує достовірність фінансової звітності.

Для ТОВ «Нова Пошта» важливо стежити за оновленнями у нормативно-правовій базі та адаптувати свої облікові політики та процедури відповідно до нових вимог, щоб забезпечити відповідність сучасним стандартам та мінімізувати ризики правових та фінансових наслідків.

1.3. Основні економічні показники діяльності ТОВ «Нова Пошта» та характеристика її безготівкових розрахунків

ТОВ «Нова Пошта» є одним з провідних постачальників логістичних послуг в Україні, спеціалізуючись на поштовій доставці та кур'єрських послугах. Компанія має широку мережу відділень і складів по всій країні і надає свої послуги як корпоративним клієнтам, так і приватним особам [32].

Для підвищення зручності клієнтів «Нова Пошта» впроваджує сучасні ІТ-рішення. Один з таких кроків був з запуском мобільного додатку, призначеного для спрощення користування послугами компанії. До кінця 2015 року додаток вже був завантажений більш ніж 1,5 мільйонами користувачів. Крім цього,

компанія успішно розвиває інноваційні формати обслуговування, використовуючи термінали для обробки та сортування вантажів, а також розширюючи можливості доставки через поштові відділення та міні-відділення (parcelshop). Це дозволяє клієнтам отримувати свої посилки не лише вдома, а й в місцях роботи, що знаходяться в пішохідній доступності [32].

У 2019 році «Нова Пошта» відзначилася вражаючим зростанням порівняно з попереднім роком. Кількість доставлених вантажів і посилок зросла на 22%, досягнувши 213 мільйонів. Міжнародні відправлення також виростали, збільшившись на 26% до 3,2 мільйонів, а мережа відділень компанії подвоїлася. На початок 2020 року «Нова Пошта» вже мала 6 102 відділення по всій Україні. Група компаній «Нова Пошта», включаючи ТОВ «Нова Пошта», була визнана одним із 100 найбільших платників податків в Україні, сплативши 4,3 мільярда гривень податків і зборів у 2019 році, що становило 29% більше, ніж у попередньому році. У 2020 році «Нова Пошта» піднялася з 27 на 19 місце у рейтингу найбільших платників податків в Україні. За цей рік група компаній «Нова Пошта» сплатила державним і місцевим бюджетам податків та зборів на суму 5 мільярдів гривень, що на 20% більше, ніж у попередньому році. Крім того, «Нова Пошта» є одним з найбільших роботодавців в Україні, де наразі працює понад 30 000 осіб. Основні економічні показники діяльності ТОВ «Нова Пошта» за 2021-2023 роки показано в таблиці 1.4.

Таблиця 1.4.

Основні економічні показники діяльності ТОВ «Нова Пошта» за 2021-2023 роки

№	Показник	2021 (тис. грн.)	2022 (тис. грн.)	2023 (тис. грн.)	Відхилення 2023 р. до 2021 р.	% зміни
1	Чистий дохід, тис. грн.	20,843,502	23,687,034	36,468,879	+15,625,377	+75.0%
2	Валовий прибуток, тис. грн.	4,402,498	4,410,502	7,843,842	+3,441,344	+78.2%
3	Чистий прибуток, тис. грн.	2,600,320	2,135,960	3,967,156	+1,366,836	+52.6%

4	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	6,208,515	6,888,490	9,485,187	+3,276,672	+52.8%
5	Середньорічна вартість необоротних активів, тис. грн.	6,208,515	6,888,490	9,485,187	+3,276,672	+52.8%
8	Фондовіддача (Asset Turnover Ratio)	3.3627	3.4417	3.8463	+0.4836	+14.37%

Джерело: розраховано автором за даними звітності підприємства [31, 32, 33, 34]

Фінансові дані ТОВ «Нова Пошта» демонструють позитивну тенденцію зі збільшенням доходів та послідовним зростанням ефективності використання активів упродовж 2021-2023 років. Компанія знаходиться на шляху росту, що відображає ефективну стратегію управління та виконання операцій. Ці інсайти надають надійний огляд економічної ефективності та стратегічного напрямку компанії. Механізм формування фінансових результатів діяльності ТОВ «Нова Пошта» за 2021-2023 роки показано в таблиці 1.5.

Таблиця 1.5.

Механізм формування фінансових результатів діяльності ТОВ «Нова Пошта» за 2021-2023 роки

№	Показники	2021 тис. грн	2022 тис. грн	2023 тис. грн	Відхилення 2023 р. до 2021 р.	% зміни
1	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	20,843,502	23,687,034	36,468,879	+15,625,377	+75.0%
2	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	16,441,004	19,276,532	28,625,037	+12,184,033	+74.1%
3	Валовий прибуток	4,402,498	4,410,502	7,843,842	+3,441,344	+78.2%
4	Інші операційні доходи	202,834	696,168	301,477	+98,643	+48.6%
5	Адміністративні витрати	1,923,703	1,673,172	2,985,829	+1,062,126	+55.2%
6	Витрати на збут	561,844	439,130	997,806	+435,962	+77.6%
7	Інші операційні витрати	508,590	463,951	494,865	-13,725	-2.7%
8	Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	1,611,195	2,530,417	3,666,819	+2,055,624	+127.6%
9	Фінансові витрати	1,814,806	1,138,698	2,706,514	+891,708	+49.1%
10	Інші витрати	630,813	887,690	1,248,217	+617,404	+97.9%

11	Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	279,493	2,390,352	4,438,175	+4,158,682	+1487.6%
12	Чистий фінансовий результат: прибуток	2,600,320	2,135,960	3,967,156	+1,366,836	+52.6%

Джерело: розраховано автором за даними звітності підприємства [31, 32, 33, 34]

За період з 2021 по 2023 рік ТОВ «Нова Пошта» показало значне зростання чистого доходу на 75%, що свідчить про збільшення обсягів продажів та розширення ринкової присутності. Валовий прибуток зріс на 78.2%, що вказує на покращення маржинальності продукції або оптимізацію витрат на виробництво.

З початком повномасштабної війни власники та керівництво «Нової Пошти» ухвалили рішення: зупинка — не варіант. Вони усвідомили свою важливість для українців, бізнесу та держави, взявши на себе місію підтримки людей у складні часи. Мільйони українців були змушені покинути свої домівки, але завдяки «Новій Пошті» вони могли залишатися на зв'язку з рідними, піклуватися одне про одного, попри відстань [32].

У рамках проекту «Гуманітарна Нова Пошта» компанія доставила десятки тон гуманітарної допомоги — коштом волонтерів та благодійників — захисникам і тим, хто опинився в складних обставинах.

Попри виклики війни, у 2022 році компанія не зупинила свій інноваційний розвиток і продовжила впроваджувати цифрові та автоматизовані рішення. Це відчувається у зручних поштових та фінансових послугах, швидкій доставці та якісному трекінгу.

Компанія також пішла за українцями, які змушені були виїхати за кордон, і в жовтні 2022 року розпочала роботу на польському ринку. У 2023 році «Нова Пошта» продовжила розширення в Європі, відкривши представництва в ще дев’яти країнах під брендом Nova Post [33].

У швидкозмінному ринковому середовищі для компаній є життєво важливим постійно розширювати свої конкурентні переваги, щоб утримувати та збільшувати свою частку на ринку. Сучасна дійсність вказує на ключову роль ефективної маркетингової стратегії, яка сприяє зростанню попиту на продукцію

або послуги, формуванню міцного бренду та адаптації каналів дистрибуції до потреб споживачів. Особливо це стає важливим в контексті європейської інтеграції та глобалізації, які відкривають нові можливості для збуту, але також накладають жорсткі вимоги щодо конкуренції. Після масштабного вторгнення росії в Україну, значна частина українських підприємств зменшила або навіть припинила свою діяльність, що створило додаткові виклики для їхнього виживання.

Безготівкові розрахунки є одним із ключових компонентів фінансового обслуговування сучасних підприємств, зокрема таких масштабних компаній, як «Нова Пошта». Ця організація, будучи лідером логістичної індустрії України, використовує розвинену систему безготівкових розрахунків для забезпечення прозорості, оперативності та зручності фінансових операцій. Модель безготівкових розрахунків у "Новій Пошті" побудована таким чином, щоб відповідати вимогам клієнтів, зменшувати ризики пов'язані з використанням готівки та оптимізувати фінансовий облік.

Основними аспектами організації безготівкових розрахунків у "Новій Пошті" є [32]:

–Інтегровані платіжні системи дозволяють здійснювати розрахунки за допомогою мобільних додатків, банківських карт, електронних гаманців тощо. Для цього фірма використовує програмне забезпечення, яке може інтегруватися з міжнародними платіжними системами, такими як Visa, MasterCard, Google Pay і Apple Pay, а також банківськими послугами, такими як Приват24 і Monobank.

–Клієнти мають можливість оплачувати послуги безготівково під час оформлення відправлення, у момент отримання посилки або через веб-застосунок. Зокрема, компанія активно заохочує своїх клієнтів використовувати мобільний додаток «Нова Пошта», який має функцію автоматичного списання коштів із банківської карти. Клієнтам також доступна функція відкладених платежів, яка дозволяє оплатити товар лише після його перевірки.

–«Нова Пошта» пропонує сервіс контрактного обслуговування як фізичним, так і корпоративним особам. У межах цього сервісу компанія надає можливість

оплати через банківські перекази та автоматизує виставлення рахунків-фактур. Клієнти компанії можуть переглядати історію платежів, створювати фінансові звіти та керувати своїми рахунками на корпоративному порталі компанії.

–«Нова Пошта» тісно співпрацює з банківськими установами, щоб зменшити фінансовий ризик і пришвидшити процеси. Компанія використовує клірингову систему розрахунків, що прискорює процеси та значно оптимізує процес зарахування коштів на рахунки.

–Якщо клієнт не задоволений послугами або відправлення не доставлено, компанія забезпечує автоматичне повернення коштів на карту клієнта. Цей процес також є повністю безготівковим, що виключає необхідність ручного адміністрування повернень.

–Для захисту фінансових операцій компанія використовує сучасні інструменти моніторингу й аналітики, зокрема системи відстеження підозрілих транзакцій і багаторівневу аутентифікацію користувачів. Це дозволяє уникнути шахрайських дій і мінімізувати ризики втрати коштів.

Впровадження сучасних методів безготівкових розрахунків дало "Новій Пошті" значні переваги, які можна оцінити за кількома показниками (таблиця 1.6):

Таблиця 1.6

Фінансові результати впровадження безготівкових розрахунків

Показник	До впровадження безготівкових розрахунків	Після впровадження безготівкових розрахунків
Час обробки платежів	1-3 дні	5-10 хвилин
Відсоток безготівкових платежів	30%	80%
Кількість скарг на фінансові операції	15%	3%
Адміністративні витрати на обробку платежів	2,5 млн грн/рік	1 млн грн/рік
Загальний обсяг транзакцій	1,2 млрд грн/рік	2,5 млрд грн/рік

Джерело: [33]

Ці результати показують, що автоматизація розрахунків і перехід на безготівковий обіг коштів дозволили компаніям оптимізувати внутрішні процеси, скоротити операційні витрати та підвищити задоволеність клієнтів.

Незважаючи на явні досягнення, «Нова Пошта» стикається з деякими проблемами. Це включає страх перед кібератаками, стабільність банківської системи України та необхідність постійного оновлення технічного забезпечення. Компанія має намір вирішити ці проблеми шляхом розширення інфраструктури хмарних обчислень, подальшої інтеграції з міжнародними платіжними системами та впровадження штучного інтелекту для управління фінансовими ризиками.

Безготівкові розрахунки ТОВ «Нова Пошта» є важливим елементом її успішної діяльності. Завдяки впровадженню сучасних технологій, автоматизації платежів і орієнтації на клієнта компанія досягла значного прогресу у фінансовій сфері. Це дозволяє ТОВ "Нова пошті" не лише знижувати витрати та підвищувати ефективність, але й укріплювати свою конкурентну позицію на ринку логістики. У майбутньому розвиток цих технологій сприятиме ще більшій гнучкості та зручності фінансових операцій, як для компанії, так і для її клієнтів.

РОЗДІЛ 2
ПРАКТИКА КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПРОДУКЦІЮ (ПОСЛУГИ) НА ПРИКЛАДІ ТОВ "НОВА ПОШТА

2.1 Контроль безготівкових розрахунків за продукцію (послуги) підприємства

У контексті сучасних економічних викликів, актуальними є питання оптимізації та контролю безготівкових розрахунків, що є важливим аспектом управління фінансовими потоками на підприємствах. Важливість цього питання полягає у наступному [21]:

–ефективна організація безготівкових розрахунків дозволяє підприємствам вибирати найбільш раціональні методи платежів залежно від специфіки економічних умов, що сприяє підвищенню загальної ефективності господарювання.

–поліпшення методів безготівкових розрахунків сприяє збільшенню автономії компаній, дозволяючи їм вільніше розпоряджатися власними фінансами, що особливо актуально у контексті відповідальності за недоотримані кошти після реалізації товарів або послуг.

–постійне дослідження та впровадження інноваційних механізмів у сферу безготівкових розрахунків можуть допомогти подолати кризові явища у фінансовій сфері, зокрема, застосування неринкових форм розрахунків, як-то товарообмінні операції, що уможливлюють обхід стандартних грошових платежів.

–в умовах кризи зростає значення попередньої оплати, що відіграє ключову роль у плануванні фінансової стабільності підприємств. Це також дозволяє краще контролювати розрахунки і мінімізувати ризики затримки поставок.

Організаційні, технічні та фінансові підходи є основою контролю безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта». Основними завданнями такого контролю є:

− перевірка законності операцій;

− дотримання строків платежів;

− відповідність внутрішнім і зовнішнім нормативним актам і своєчасність відображення інформації в обліку.

ТОВ «Нова Пошта» застосовує комплексний контроль, який покриває весь процес безготівкових розрахунків, починаючи з ініціації до його остаточного завершення. Джерела інформації для внутрішнього контролю горошово-розрахункових операцій, зокрема безготівкових розрахунків показані на рисунку 2.1.

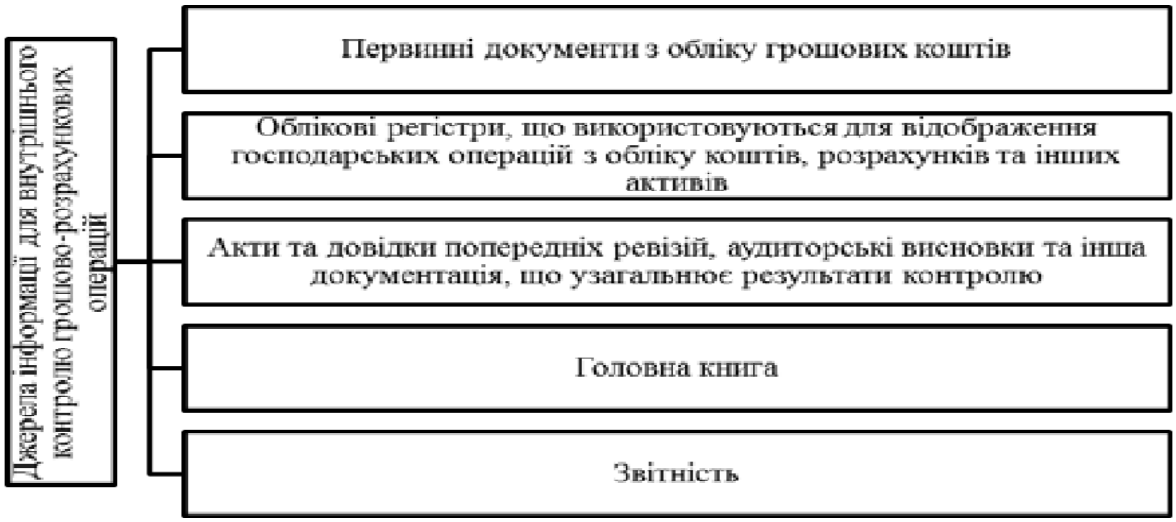

Рис. 2.1. Джерела інформації для внутрішнього контролю безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта»за надані послуги

Джерело. Складено за матеріалам [35]

Внутрішній контроль первинної документації є одним із основних засобів контролю безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта». Це включає перевірку банківських виписок, рахунків, накладних, договорів і актів виконаних робіт. Усі документи контролюються щодо коректності оформлення, наявності відповідних підписів та печаток. Під час контролю перевіряється, чи відповідає документ проведеній безготівковій розрахунковій операції, чи були дотримані обумовлені терміни та чи немає розбіжностей у сумах. Особлива увага ТОВ «Нова Пошта» приділяється авансовим платежам, оскільки вони можуть

поставити компанію під загрозу, якщо контрагент не дотримується умов договору.

Безготівкові розрахунки ТОВ «Нова Пошта» контролюються за допомогою автоматизованих систем, які об'єднують платіжні процеси з управлінським і бухгалтерським обліком. Завдяки цьому вплив людського фактору зменшується, що підвищує точність розрахунків. У межах цієї системи працівники бухгалтерії ТОВ «Нова Пошта» забезпечують прозорість і законність фінансових транзакцій, перевіряючи, чи кожна транзакція відповідає умовам договору.

Здатність працівників ТОВ «Нова Пошта» і використання сучасних методів управління фінансовими потоками визначають ефективність контролю безготівкових розрахунків. Особлива увага ТОВ «Нова Пошта» приділяється навчанню співробітників новим методам контролю, які відповідають особливостям безготівкових розрахунків у контексті масштабної діяльності «Нової Пошти». Основні етапи контролю безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта» показано в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Основні етапи контролю безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта»

Етап	Опис	Цілі
Перевірка реквізитів	Аналіз правильності оформлення документів, перевірка відповідності реквізитів контрагентів.	Запобігання помилкам та шахрайству.
Відстеження термінів	Контроль своєчасності проведення платежів відповідно до договірних зобов'язань.	Уникнення пені, штрафів та дотримання фінансової дисципліни.
Аналіз руху коштів	Перевірка надходжень і витрат за банківськими виписками, порівняння з бухгалтерськими даними.	Забезпечення прозорості фінансових операцій.
Перевірка підписів	Аналіз наявності та автентичності підписів у первинних документах.	Виявлення фальсифікацій.
Впровадження IT-систем	Використання автоматизованих програм для моніторингу та аналізу платежів.	Оптимізація процесу контролю, зменшення впливу людського фактора.

Ключовим елементом у контролі безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта» є оцінка надійності контрагентів. Перед укладанням договорів економічна служба ТОВ «Нова Пошта» проводить аналіз фінансового стану

партнерів, перевіряє їхню кредитну історію та репутацію. Також важливим заходом контролю безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта» є моніторинг виконання зобов'язань контрагентами за існуючими договорами. Це дозволяє ТОВ «Нова Пошта» уникнути ризиків фінансових втрат та затримок у розрахунках за надані послуги. Для виявлення можливих порушень в здійсненні безготівкових розрахунків та їх відображення в системі бухгалтерського обліку ТОВ «Нова Пошта» суб'єкти внутрішнього контролю використовують методичні прийоми документального та фактичного контролю.

Основні методичні прийоми документального та фактичного контролю безготівкових розрахунків за надані послуги ТОВ «Нова Пошта» показані на рисунку 2.2.

Рис. 2.2. Методичні прийоми документального та фактичного контролю безготівкових розрахунків за надані послуги ТОВ «Нова Пошта»

Джерело. Складено за матеріалам [35]

Особливо важливим є внутрішній контроль безготівкових розрахунків у структурних підрозділах ТОВ «Нова Пошта» з великою кількістю матеріальних цінностей, а також у тих відділах бухгалтерій, де здійснюється перевірка та обробка облікової документації щодо надання послуг. Цей контроль виконується в процесі розрахунків за надання послуг, що сприяє своєчасному виявленню порушень та зловживань працівниками підрозділу. Також важливим є те, що своєчасний і повний внутрішній контроль безготівкових розрахунків у структурних підрозділах ТОВ «Нова Пошта» сприяє збереженню майна отримувачів послуг та виявленню невикористаних резервів підвищенняефективності безготівкових розрахунків.

Однією з форм внутрішнього контролю безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта» є аудит, який здійснюється працівниками підрозділу внутрішнього аудиту. Внутрішні аудитори ТОВ «Нова Пошта» перевіряють, чи відповідають безготівкові розрахунки вимогам законодавчих та нормативних документів, політиці підприємства, знаходять слабкі місця в системі внутрішнього контролю та надають пропозиції щодо усунення виявлених недоліків і порушень. Внутрішня аудит також допомагає ТОВ «Нова Пошта» підготуватися до зовнішніх перевірок, зокрема податкових або банківських.

Таким чином, цілі контролю безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта» полягають у тому, щоб забезпечити законність, своєчасність, точність і ефективність безготівкових розрахунків за надані послуги.

2.2 Аналіз безготівкових розрахунків за продукцію (послуги) підприємства

Постійні зміни зовнішніх та внутрішніх чинників, що мають вплив на результати діяльності ТОВ «Нова Пошта», посилення необхідності раціонального та правильного розпорядження ресурсами підприємства, зумовлюють важливість здійснення аналізу безготівкових розрахунків за надані послуги. Це є особливо важливим, оскільки зумовлено значеними обсягами

надання послуг ТОВ «Нова Пошта», а отже і значними обсягами безготівкових розрахунків. Тому наразі питання оптимізації безготівкових розрахункових операцій ТОВ «Нова Пошта» є особливо актуальним.

Для використання форми безготівкових розрахунків за надані послуги ТОВ «Нова Пошта» є важливим вибір критеріїв їх ефективності в якості важелів з управління безготівковою платіжною системою. Науковець Рибченко М. Ф. вказує, що на прискореність розрахунків впливає ефективність та швидкість руху продукції від постачальника до покупця, а також швидкість переведення коштів з рахунку платника на рахунок отримувача коштів [36, с. 169]. Саме ці показники є критеріями ефективності форм безготівкових розрахункових операцій. При цьому ефективність розрахункових операцій забезпечується при умові співпадання часу відволікання оборотних коштів в розрахункові операції та часу надання послуг клієнтам ТОВ «Нова Пошта». Протилежна ситуація навпаки означає зниження ефективності безготівкових розрахункових операцій, коли зростає тривалість відволікання коштів у розрахункові операції порівняно з часом переміщення послуги від ТОВ «Нова Пошта» до клієнта.

Ефективність форм безготівкових розрахункових операцій розраховується за формулою 2.1.

$$E_{БР} = \frac{T_т}{T_р} \qquad (2.1.)$$

де $E_{БР}$ – ефективність форм безготівкових розрахунків;

$T_Т$ – тривалість руху послуги до клієнта;

$T_Р$ – тривалість вкладення обігових коштів у розрахунки.

Результати оцінювання ефективності форм безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта» за 2021-2023 роки наступні:

$$E_{БР2021} = \frac{2}{2} = 1$$

$$E_{БР2022} = \frac{2}{2} = 1$$

2

$$Е_{БР2023} = \frac{2}{2} = 1$$

Отже, розрахунки свідчать про ефективність використання безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта». Це свідчить про чітку організацію налагодженого кредитно-грошового обігу на підприємстві і визначальну роль використання беготівкових розрахунків в процесі прискорення оборотності оборотних коштів, що позитивно впливає на фінансовий стан підприємства.

Таким чином, ефективність безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта» визначається їхнім впливом на ключові фінансові показники, такі як оборотність коштів, структура активів, фінансова стійкість, зниження адміністративних витрат і зростання загального чистого прибутку. Для аналізу безготівкових розрахунків використано фінансову звітність ТОВ «Нова Пошта» за 2021-2023 роки.

Оцінка оборотності грошових коштів ТОВ «Нова Пошта» розраховується за формулою 2.1.

ОК = Чистий дохід / Грошові кошти та їх еквіваленти (2.1)

1. Для 2021 року:

ОК = 20,843,502 / 827,839 = 25.18

2. Для 2022 року:

ОК = 23,687,034 / 673,522 = 35.16

3. Для 2023 року:

ОК = 36,468,879 / 1,079,267 = 33.79

Значення оборотності грошових коштів зросло у 2022 році порівняно з 2021 роком, що свідчить про швидше використання обігових коштів. У 2023 році показник залишився на стабільно високому рівні. Це демонструє успішне управління грошовими потоками завдяки впровадженню безготівкових розрахунків.

Аналіз частки безготівкових коштів ТОВ «Нова Пошта» проводиться з використанням формули 2.2.

ЧБК = (Рахунки в банках / Грошові кошти та їх еквіваленти) × 100% (2.2)

1. Для 2021 року:

ЧБК = (666,911 / 827,839) × 100% = 80.56%

2. Для 2022 року:

ЧБК = (461,620 / 673,522) × 100% = 68.56%

3. Для 2023 року:

ЧБК = (714,068 / 1,079,267) × 100% = 66.16%

Частка безготівкових коштів у 2021 році була найвищою (80.56%), що свідчить про початковий етап масштабного впровадження цифрових розрахунків. У 2022-2023 роках частка зменшилася, але залишилася на високому рівні. Це підтверджує ефективність безготівкових розрахунків, незважаючи на зростання потреби в інших формах платежів [32].

Для аналізу фінансової стійкості ТОВ «Нова Пошта» використовується формула 2.3.

ФС = (Власний капітал / Активи) × 100% (2.3)

1. Для 2021 року:

Власний капітал = 4,654 + 4,459,269 = 4,463,923

Активи = 12,529,004

ФС = (4,463,923 / 12,529,004) × 100% = 35.63%

2. Для 2022 року:

Власний капітал = 4,654 + 6,484,117 = 6,488,771

Активи = 15,823,228

ФС = (6,488,771 / 15,823,228) × 100% = 41.01%

3. Для 2023 року:

Власний капітал = 4,654 + 9,476,353 = 9,481,007

Активи = 22,390,706

ФС = (9,481,007 / 22,390,706) × 100% = 42.27%

Рівень фінансової стійкості поступово зростав у період 2021-2023 років. Це демонструє, що «Нова Пошта» використовує безготівкові розрахунки для накопичення капіталу та підвищення власної фінансової незалежності.

Аналіз рентабельності реалізації послуг ТОВ «Нова Пошта» розраховується за формулою2.4.

Рентабельність = (Валовий прибуток / Чистий дохід) × 100% (2.4)

1. Для 2021 року:

Рентабельність = (4,402,498 / 20,843,502) × 100% = 21.12%

2. Для 2022 року:

Рентабельність = (4,410,502 / 23,687,034) × 100% = 18.62%

3. Для 2023 року:

Рентабельність = (7,843,842 / 36,468,879) × 100% = 21.51%

У 2022 році рентабельність реалізації знизилася, але в 2023 році зросла до 21.51%. Це свідчить про те, наскільки ефективним є використання цифрових інструментів, які допомагають знижувати витрати та оптимізувати операційні процеси.

Оборотність грошових коштів ТОВ «Нова Пошта» постійно висока, що свідчить про задовільне управління грошовими коштами. Підтверджуючи високий рівень цифровізації платежів, частка безготівкових коштів залишається понад 66%. Впровадження сучасних платіжних систем сприяє поступовому зростанню фінансової стійкості ТОВ «Нова Пошта». У 2023 році оптимізація витрат і використання безготівкових операцій призвели до підвищення рентабельності реалізації послуг.

Таким чином, впровадження безготівкових розрахунків за надані послуги ТОВ «Нова Пошта» забезпечило позитивну динаміку ключових фінансових показників, що підвищило ефективність та прибутковість бізнесу.

РОЗДІЛ 3
УДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПРОДУКЦІЮ (ПОСЛУГИ) НА ПРИКЛАДІ ТОВ"НОВА ПОШТА

ТОВ «Нова Пошта» є одним із лідерів у сфері логістики та доставки в Україні. Воно постійно використовує найновіші технології, щоб зробити життя клієнтів і партнерів простішим і оптимізувати свої фінансові операції. Безготівкові розрахунки, як важлива частина взаємодії з клієнтами, постачальниками та співробітниками, є важливою частиною діяльності компанії. Таким чином, вдосконалення цих процесів має стратегічне значення, оскільки це дозволить ТОВ «Нова Пошта» отримати перевагу перед конкурентами та підвищити ефективність діяльності.

Перш за все, для розуміння перспектив удосконалення безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта» слід зазначити, що товариство вже використовує сучасні технології, такі як онлайн-банкінг, оплата через термінали та інтеграція з мобільними додатками. Однак із зростанням обсягів операцій і кількості клієнтів існує потреба в удосконаленні існуючих процесів. Це стосується, зокрема, підвищення швидкості та безпеки платежів, зменшення ризиків шахрайства та оптимізації внутрішніх процесів.

Одним із основних напрямів вдосконалення є автоматизація всіх етапів безготівкових розрахунків. Сьогодні більшість операцій ТОВ «Нова Пошта» проводиться через цифрові платформи, але важливо забезпечити їх інтеграцію з корпоративними інформаційними системами. Це дозволяє уникати ручного введення даних і знизити ризик людських помилок. Наприклад, автоматизований облік платежів клієнтів через особистий кабінет у мобільному додатку дає можливість системі одразу фіксувати факт оплати та оновлювати баланс клієнта.

Ще одним важливим аспектом удосконалення безготівкових розрахунків за надані послуги ТОВ «Нова Пошта» є підвищення рівня безпеки транзакцій. ТОВ

«Нова Пошта» обслуговує величезний потік фінансових операцій, що потребує використання найновіших систем шифрування даних і запровадження двофакторної аутентифікації. Це дозволить зменшити ризики несанкціонованого доступу до даних клієнтів та їхніх фінансових операцій. Також важливим кроком є постійний моніторинг ТОВ «Нова Пошта» транзакцій для виявлення підозрілих операцій і запобігання шахрайству.

Особливу увагу слід приділити тому, щоб зменшити витрати на безготівкові платежі. Як відомо, більшість фінансових транзакцій супроводжуються банківськими комісіями або платіжними системами. Для зменшення цих витрат ТОВ «Нова Пошта» доцільно налагодити співпрацю з банками на умовах корпоративного обслуговування, що знизить тарифи для масових платежів. Крім того, ТОВ «Нова Пошта» може значно скоротити витрати на послуги третіх сторін за допомогою власних платіжних систем, таких як внутрішня система електронних платежів. Можливості вдосконалення безготівкових розрахунків за надані послуги ТОВ «Нова Пошта» показано в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Можливості вдосконалення безготівкових розрахунків за надані послуги ТОВ «Нова Пошта»

Напрям вдосконалення	Заходи	Очікувані результати
Автоматизація обліку платежів	Інтеграція мобільного додатка з бухгалтерськими системами.	Зменшення людського фактора, оперативність оновлення даних.
Підвищення безпеки	Впровадження двофакторної аутентифікації, новітніх методів шифрування.	Захист персональних даних клієнтів, запобігання шахрайству.
Зниження витрат	Співпраця з банками на корпоративних умовах, впровадження власної платформи.	Зменшення витрат на комісії, підвищення економічної ефективності.
Інтеграція з новими платіжними платформами	Запровадження розрахунків криптовалютою чи іншими альтернативними методами.	Розширення можливостей для клієнтів, залучення нової аудиторії.
Постійний моніторинг операцій	Впровадження аналітичних систем для виявлення підозрілих транзакцій.	Прозорість фінансових потоків, зниження ризиків шахрайства.

Розширення можливостей клієнтів шляхом впровадження нових способів оплати є ще одним перспективним напрямом удосконалення безготівкових

розрахунків за надані послуги ТОВ «Нова Пошта». Наприклад, можливості використовувати криптовалюту або використання цифрових гаманців, таких як Apple Pay або Google Pay, допоможе ТОВ «Нова Пошта» залучити клієнтів, які активно користується сучасними фінансовими інструментами. Важливо зазначити, що хоча це може дати ТОВ «Нова Пошта» конкурентні переваги, водночас рішення цих питань потребує попередньої технічної підготовки та правового врегулювання.

ТОВ «Нова Пошта» також може інвестувати в покращення безготівкового сервісу клієнтів. Наприклад, якщо є можливість миттєвого повернення коштів у разі скасування замовлення або технічної помилки, клієнти будуть більш лояльними та довіряють компанії. Надання клієнтам бонусів за використання безготівкових розрахунків також буде корисним кроком ТОВ «Нова Пошта», оскільки це змусить їх більше використовувати ці платежі.

Вдосконалення внутрішніх бізнес-процесів має вирішальне значення, коли йдеться про клієнтський сервіс. ТОВ «Нова Пошта» може впроваджувати системи аналітики та звітності, щоб керівництво могло відстежувати рух коштів, ефективність платежів і співвідношення доходів і витрат у режимі реального часу. Це прискорить прийняття рішень керівництвом і сприятиме більшій прозорості фінансової діяльності ТОВ «Нова Пошта» .

Таким чином, напрями удосконалення безготівкових розрахунків за надані послуги ТОВ «Нова Пошта» включають широкий спектр заходів, спрямованих на підвищення зручності, безпеки та ефективності платежів. ТОВ «Нова Пошта» зможе оптимізувати власні процеси та створити додаткову цінність для партнерів і клієнтів, щоб зберегти свою лідерську позицію на ринку.

ВИСНОВКИ

У ході виконання дослідження теми «Контроль та аналіз безготівкових розрахунків за продукцію (послуги) підприємства» було досягнуто поставленої мети, яка полягала у вивченні теоретичних основ, організації, контролю та вдосконалення системи безготівкових розрахунків на прикладі ТОВ «Нова Пошта». На основі виконаного аналізу було сформульовано ключові висновки, що охоплюють результати дослідження та пропозиції щодо покращення безготівкових розрахунків за надані послуги.

Безготівкові розрахунки були визначені як одна з найбільш прогресивних форм грошового обігу, що забезпечує швидкість, прозорість і надійність фінансових операцій підприємств. У роботі було визначено, що система безготівкових розрахунків підприємства є ключовою для підтримки його операційної діяльності, оскільки дозволяє мінімізувати ризики, пов’язані з використанням готівки, та сприяє автоматизації бухгалтерського обліку. Було досліджено види безготівкових розрахунків, що використовуються на підприємствах, зокрема платіжні доручення, чеки, електронні перекази та інші інструменти. Усі ці форми є ефективними засобами взаєморозрахунків із контрагентами, клієнтами та співробітниками.

Особливу увагу було приділено нормативно-правовому регулюванню безготівкових розрахунків в Україні. З’ясовано, що правове забезпечення цього процесу є достатньо розвиненим, проте вимагає постійного вдосконалення з огляду на стрімкий розвиток фінансових технологій.

На прикладі ТОВ «Нова Пошта» було досліджено практичні аспекти контролю та аналізу безготівкових розрахунків за надані послуги. Встановлено, що ТОВ «Нова Пошта» активно використовує сучасні технології для проведення розрахункових операцій, інтегруючи цифрові платформи, мобільні додатки, банківські термінали та інші автоматизовані інструменти. Особливістю розрахункової системи ТОВ «Нова Пошта» є висока залежність від електронних платежів, що дозволяє товариству підтримувати великий обсяг операцій,

забезпечуючи своєчасність і точність платежів. Аналіз ефективності безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта» показав, що автоматизація процесів значно скорочує часові витрати та знижує ризик людських помилок, хоча існують певні аспекти, які вимагають покращення, наприклад, вартість банківських комісій і необхідність розширення можливостей клієнтів у виборі способів оплати тощо.

Внутрішній контроль безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта» передбачає комплексний підхід, що охоплює перевірку правильності оформлення документів, моніторинг строків виконання операцій та використання спеціалізованого програмного забезпечення для виявлення невідповідностей даних. Важливим для безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта» є впровадження системи аналітичного моніторингу, яка дозволяє у реальному часі аналізувати рух коштів, оцінювати ефективність фінансових потоків та виявляти підозрілі транзакції. Завдяки цим заходам ТОВ «Нова Пошта» мінімізує ризики шахрайства та помилок, що забезпечує стабільність її фінансової діяльності.

У роботі також було запропоновано напрями вдосконалення безготівкових розрахунків ТОВ «Нова Пошта». Основними серед них є подальша автоматизація процесів, інтеграція фінансових систем із зовнішніми платіжними платформами, зниження витрат на проведення операцій шляхом впровадження корпоративних тарифів із банками та використання власної платіжної інфраструктури. Також було рекомендовано розширити можливості для клієнтів, наприклад, додати нові способи оплати, включаючи криптовалюти та цифрові гаманці, що відповідає сучасним тенденціям у сфері фінансових технологій.

Отже, результати дослідження показали, що безготівкові розрахунки є критично важливим елементом фінансової діяльності ТОВ «Нова Пошта». Постійний контроль та аналіз цих розрахунків сприяє підвищенню конкурентоспроможності ТОВ «Нова Пошта» її фінансовій стабільності та клієнтоорієнтованості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV : станом на 3 верес. 2024 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text (дата звернення: 15.11.2024).

2. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI : станом на 1 жовт. 2024 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text (дата звернення: 15.11.2024).

3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV : станом на 3 верес. 2024 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text (дата звернення: 15.11.2024).

4. Про електронну комерцію : Закон України від 03.09.2015 № 675-VIII : станом на 1 січ. 2024 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text (дата звернення: 15.11.2024).

5. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті : Постанова Нац. банку України від 21.01.2004 № 22 : станом на 1 серп. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04#Text (дата звернення: 15.11.2024).

6. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті : Постанова Нац. банку України від 21.01.2004 № 22 : станом на 1 серп. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04#Text (дата звернення: 15.11.2024).

7. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні : Постанова Нац. банку України від 29.12.2017 № 148 : станом на 29 серп. 2024 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text (дата звернення: 15.11.2024).

8. Про затвердження Положення про випуск електронних грошей та здійснення платіжних операцій з ними : Постанова Нац. банку України від 29.09.2022 № 210 : станом на 24 черв. 2023 р. URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0210500-22#Text (дата звернення: 15.11.2024).

9. Про затвердження Положення про електронні гроші в Україні : Лист Нац. банку України від 30.07.2008 № 25-212/1645-10454. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1045500-08#Text (дата звернення: 15.11.2024).

10. Про захист прав споживачів : Закон України від 10.06.2023 № 3153-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3153-20#Text (дата звернення: 15.11.2024).

11. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV : станом на 8 листоп. 2024 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text (дата звернення: 15.11.2024).

12. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні : Закон України від 05.04.2001 № 2346-III : станом на 1 серп. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text (дата звернення: 15.11.2024).

13. Про фінансовий лізинг : Закон України від 04.02.2021 № 1201-IX : станом на 1 січ. 2024 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#Text (дата звернення: 15.11.2024).

14. Асмолова Т. В. Особливості обліку зобов'язань за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку: порівняльний аспект. Економічні науки. Серія: Облік і фінанси. 2015. Вип. 12(1). С. 15-22.

15. Бондаренко О. М. Методичні підходи до аудиту розрахунків з покупцями та замовниками, як об’єкту оборотних активів підприємства. Економіка. Фінанси. Право. 2017. № 11. С. 39-41.

16. Бруханський Р. Ф. Методика ведення стратегічного економічного обліку на підприємствах: інжиніринговий аспект. Бухгалтерський облік і аудит. 2014. № 8. С. 18-28.

17. Бунда О. М., Брейт К. О. Особливості аналізу грошових коштів на підприємстві. Домінанти соціально-економічного розвитку України в умовах інноваційного типу прогресу: збірник тез доповідей ІІ Всеукраїнської науково-

практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених, м. Київ, 25 березня 2021 р. / упор. О. В. Ольшанська. Київ: КНУТД, 2021. С. 222–224.

18. Загородній А. Г., Яремко І. Й. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 320 с.

19. Козаченко А. Ю. Комплексний підхід до організації та методів проведення аудиту грошових коштів підприємства. Ефективна економіка. 2021. No 7. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9057 (дата звернення: 11.09.2024). DOI: 10.32702/2307-2105-2021.7.79.

20. Макаренко А. П. Удосконалення аудиту розрахунків з покупцями та замовниками на підприємстві. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 2. С. 29-35.

21. Матюха М. М., Беляк А. П. Організація обліку грошових коштів при використанні інформаційних технологій. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». 2020. No 15 (95), Т. 2. С. 20-24.

22. Мулик Т. Методичні підходи до аналізу грошових потоків підприємства. Економіка та суспільство. 2022. No 39. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-47.

23. Назаренко І.М. Аудит розрахунків з бюджетом: організаційно-функціональні та методичні основи. Агросвіт. 2019. № 20. С. 50-55.

24. Назарова І. Еволюція обліково-інформаційних систем у здійсненні безготівкових розрахунків. Вісник економіки. 2021. Вип. 4. С. 211–224.

25. Павлова Г., Волчанська Л., Чепець О. Удосконалення організаціїї обліку і контролю грошових коштів підприємства. Наукові перспективи (Naukovì perspektivi). 2024. № 10(52). URL: https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-10(52)-660-668 (дата звернення: 19.11.2024).

26. Панасюк О. В., Мазанович І. С. Удосконалення аналізу грошових потоків підприємства та їх оптимізація в процесі управління. Класичний приватний університет Приазовський. Економічний вісник Електронний

науковий журнал 6(23) 2020. С. 128-133. DOI: https://doi.org/10.32840/2522-4263/2020-6-22.

27. Пиріг С. О. Безготівкові розрахунки: показник економічного зростання країни. Економічний форум. 2019. № 1. С. 151-158.

28. Радіонова Н. Й., Окончук А. Р. Управлінський аспект обліку грошових коштів підприємства. Імперативи економічного зростання в контексті реалізації глобальних цілей сталого розвитку: тези доповідей ІІІ Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, м. Київ, 10 червня 2022 року. В 2-х т. Т. 2. Київ: КНУТД, 2022. С. 212-215.

29. Radionova N., Skrypnyk M., Matiukha M., Sayun A., Bunda O. The systematization of methodological tools of the cost management system of the enterprise. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики, 2022. Том 2, No 43. С. 33-38.

30. Степаненко О. І. Грошові кошти в системі бухгалтерського обліку підприємства. Регіональна економіка та управління. Наук.-практ. журн. Східноукр. ін-т економіки та упр. Запоріжжя, 2021. No 1 (берез.). С. 91-98.

31. 31316718 - ТОВ «Нова Пошта» - Фінансова звітність за 2021 рік - Clarity Project. Clarity Project. URL: https://clarity-project.info/edr/31316718/finances?current_year=2021 (дата звернення: 10.09.2024).

32. Звіт зі сталого розвитку 2022 року ТОВ «Нова Пошта» URL: https://novaposhta.ua/csr/build/pdf/NP-Report%202022_UKR_27-12-2023.pdf (дата звернення: 10.09.2024).

33. Звіт про управління ТОВ «Нова Пошта» за 2023 рік URL: https://site-assets.novapost.com/80e16b00-a8d4-40b4-9695-6638924e91e2.pdf (дата звернення: 10.09.2024).

34. 31316718 – ТОВ НОВА ПОШТА. Опендатабот. URL: https://opendatabot.ua/c/31316718 (дата звернення: 10.09.2024).

35. Гриліцька А.В. Особливості обліку та контролю готівкових і безготівкових розрахунків: теоретичний аспект. *СХІДНА ЄВРОПА: ЕКОНОМІКА, БІЗНЕС ТА УПРАВЛІННЯ.* 2020. Випуск 1 (24). С. 245-251.

36. Рибченко М. Ф. Оптимізація системи безготівкових розрахунків. *Держава та регіони*. 2009. №2. С. 167-172.